

Ο ΗΡΩΣ ΚΑΙ ΤΟ ΘΥΜΑ

ΜΙΑΣ ΧΙΜΑΙΡΑΣ

Ἐτῆς σκληρᾶς εἰρωνείας τῶν ἀνθρωπίνων! ὦ τῶν ἀκατανοήτων παρακρούσεων καὶ τῶν ἀνεξιχνιάστων μυστηρίων τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς!

Ὁ Φικιώρης, ὁ μέχρι τῆς χθὲς ἀνδρείος καὶ φιλότιμος στρατιώτης, ὁ σπεύσας τῷ 1866 νὰ χύσῃ τὸ αἷμά του ὑπὲρ τῆς ἀγωνιζομένης Κρήτης· ὁ γενναῖος ἀξιωματικός, ὁ κατὰ τὰς μεθοριακὰς συμπλοκάς τοῦ 1886 προτάξας τὰ στήθη εἰς τὰς ἐχθρικὰς σφαίρας· ὁ κατὰ τὴν ἰλαροτραγωδίαν τοῦ πολέμου τοῦ 1897 ἀναδειχθεὶς ἐκ τῶν εὐαρίθμων ἀληθινῶν ἡρώων καὶ μαχόμενος ἐπὶ ἓν ἡμερονύκτιον εἰς τὴν θέσιν Κουτάβι κατὰ τὴν ἐν Δελερίοις μάχην, ἐπὶ κεφαλῇ ἑκατὸν μόνον ἀνδρῶν κατὰ τεσσάρων ὄλων ἐχθρικῶν ταγμάτων· ὁ κατὰ τὰς ἐπισήμους ἐκθέσεις, καὶ τοὶ πληγεῖς ὑπὸ τουρκικῆς σφαίρας, ἐξακολουθῶν οὐχ ἥττον ἀτρόμητος νὰ μάχεται ἐπὶ τρίωρον βάλλων διὰ τοῦ ἰδίου του βραχυκόλλου γκαρῶ· ὁ ἀνδρείος, ὁ εὐπειθής, ὁ φι-

λότιμος στρατιώτης, εἴμαρτο φεῦ! εἰς μίαν στιγμὴν ἀλλοκότου ψυχικῆς τρικυμίας, ὑπὸ τὴν μέθην μιᾶς ψευδοῦς χιμαίρας. δι' ἧς ἐπληξε καὶ δι-ετάρραξε τὴν φαντασίαν του ὁ ὑπερενταθεὶς πατριωτικὸς πυρετός, — εἴμαρτο νὰ στρέψῃ τὸ ἴδιον ἐκεῖνο ὄπλον κατὰ τῆς πατρίδος, μὲ τὸ ὁποῖον χθές ἔτι ἠμύνετο ὑπὲρ τῆς τιμῆς της καὶ νὰ κηρυχθῆ ἑπαναστάτης καταδιώκων ἀνυπάρχτους αὐτῆς ἐχθρούς — ἐχθρούς ἐνεδρευόντας μόνον ἐν τῇ ἰδίᾳ παρα-παιούσῃ ψυχῇ του — καὶ νὰ πέσῃ ὑπὸ ἑλληνικῆς σφαίρας, τίς οἶδε ἂν μὴ καὶ χθεσινοῦ συστρατιώτου καὶ συναγωνιστοῦ του, ἀφοῦ δὲν ἠτύχησε νὰ πέσῃ ἐνδοξὸς εἰς τὸ πεδῖον τῆς μάχης ἀπὸ μίαν ἐκ τῶν μυρίων ἐχθρικῶν βολῶν, αἱ ὁποῖαι διῆλθον φρυάττουσαι πλησίον του!

Δὲν θὰ συνηγορήσω ὑπὲρ τοῦ οἰκτροῦ διαθήματός του. Δὲν ζητῶ νὰ ἐξ-αγνίσω τὴν ἀλλόφρονα πρᾶξιν του διὰ τῆς εὐγενοῦς ἰδέας, ἡ ὁποία ὅπως-δήποτε ὑπῆρξε τὸ ἀρχικὸν ἐλατήριόν της· δὲν θὰ ἰσχυρισθῶ ὅτι διὰ τὴν πι-κρίαν καὶ τὴν ἀπογοήτευσιν, ἣτις μετὰ τὴν ἀξιοθρήνητον ἔκθασιν τοῦ πο-λέμου ὑπερεπλήρωσε τὴν ψυχὴν του καὶ τὴν ἐξώγκωσεν εἰς παραφορὰν καὶ παραλήρημα, ὑπέχει ἐν πολλοστημόριον εὐθύνης καὶ ἡ πολιτεία, καθ' ἧς ἤγειρε τὰ ὄπλα. Ὅχι· ἡ πρᾶξις του, ὅσω καὶ ἂν δὲν ἦτο κύριος αὐτῆς, ἀπομένει πάντοτε ἐκ τῶν ἀσυγγνώστων.

Ἀλλὰ μὴ ἀρνηθῆτε εἰς τὸν γενναῖον πολεμιστὴν τῆς Κρήτης, εἰς τὸν ἀπτότητον μαχητὴν τῶν Δελερίων, εἰς τὸ ἀνδρεῖον τέκνον τῆς Μεσσηνίας, τὸ μερίδιον τὸ ὁποῖόν του ἀνήκει — ὀλίγας λέξεις συμπαθείας καὶ θαυμα-σμοῦ καὶ πόνου εἰς τὴν μνήμην του. Μὴ ἀρνηθῆτε ὅτι τὸ ἀπονενοημένον διάθημα, οὗ ὑπῆρξε τὸ ἀσυνειδήτῳ ὄργανον καὶ ὅπερ ἀπέτισεν ἄλλως τε διὰ τῆς ἰδίας ζωῆς του, ἦτο σύμπτωμα αὐτόματον ἐνὸς ιδεώδους, μιᾶς χι-μαίρας εὐγενοῦς, ἔστω καὶ ἀνισσορρόπου καὶ πεπλανημένης, ἡ ὁποία τοῦ συνεσκότισε τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ψυχὴν.

Εἰρήνην εἰς τὸν ὕπνον σου, ἀνδρεῖ ἄλλ' ἀτυχῆ στρατιῶτα! Ἐὰν εἶχες τὴν δύναμιν νὰ συγκρατήσῃς τὴν ψυχικὴν σου λαίλαπα, μεθ' ὅσου ἡρωϊσμοῦ συνεκράτησες καὶ τὸν ἐχθρικὸν χεῖμαρρον κατὰ τὴν μάχην τῶν Δελερίων, ἡ ἱστορία θὰ ἀφιέρωνεν ἀνεπιφυλάκτως μίαν χρυσὴν σελίδα εἰς τὸ ὄνομά σου!....

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ

Εἰς ἐκδότην.... «Νεκρολογίου»

Καὶ πάλιν *Νεκρολόγιον* νὰ βγάλῃς ἔχεις θάρρος,
πλὴν μόνος συνεργάτης σου ἀπέμεινεν.... ὁ Χάρος!

Εἰς Ἀμφιτρώνα

Ὅταν εἰς δεῖπνον μὲ καλῆς, ὦ φίλε Ἀμφιτρώων,
τρέχω νὰ μάθω τῆς νυκτὸς εὐθύς τὸ φαρμακεῖον....

ΒΕΕΔΖΕΒΟΥΑ